

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper
Biblioteca centrale Srečko Vilhar Capodistria
Strateški načrt
2015-2019

Koper, december 2014

Strateški načrt Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper Biblioteca centrale Srečko Vilhar Capodistria za obdobje 2015–2019 je nastal na osnovi naslednjih zakonskih predpisov in določil:

- Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1, UL RS 87/2001)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK, UL RS 96/2002)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnost kot javne službe (UL RS 73/2003)
- Odlok o ustanovitvi Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper / Delibera sulla fondazione della biblioteca centrale Srečko Vilhar di Capodistria 13.1.2004 Župan - il sindaco MOK
- Ukaz o razglasitvi zakona o lokalni samoupravi (UL RS 72/1993)
- Nacionalni program za kulturo 2014–2017
- Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015)

VSEBINA

1 UVOD	4
2 OSREDNJA KNJIŽNICA SREČKA VILHARJA KOPER - BIBLIOTECA CENTRALE SREČKO VILHAR CAPODISTRIA	5
2.1. Predstavitev knjižnice	5
2.2 Vizija in dolgoročni cilji zavoda	6
3 STRATEŠKI PROGRAMSKI CILJI KNJIŽNICE ZA OBDOBJE 2015-2019	8
3.1 Uveljavitev knjižnice v njenem prostoru	8
3.2 Zbiranje, obdelovanje, hranjenje ter zaščita gradiva	8
3.3 Zagotavljanje splošnega dostopa do gradiva in informacij	9
3.4 Strateško partnerstvo z okoljem	10
3.5 Odzivanje knjižnice na spremembe v okolju	10
3.6 Kulturne prireditve	11
3.7 Zagotavljanje preglednosti in učinkovitosti poslovanja	11
3.8 Reševanje prostorske stiske	12
3.8.1 <i>Prostorska problematika</i>	12
3.8.2 <i>Izkoriščanje sinergij: celotna knjižnica pod eno streho</i>	12
3.8.3 <i>Nova knjižnica in/ali prizidek?</i>	13
4 KRITIČNI DEJAVNIKI USPEHA	14
4.1 Pričakovani končni rezultati ob uresničitvi strateških ciljev	14

1 UVOD

Knjižnice, ki so tradicionalno nevtralne zbiranke, ohranjevalke in posredovalke znanja, lahko s človeku prijazno uporabo vrhunske tehnologije pospešujejo humani razvoj družbe in na ta način pomembno prispevajo h kakovosti življenja.

Ohranjanje in promocija slovenske nacionalne identitete in multikulturalnosti slovenskega prostora je prav tako ena od prioriternih nalog sodobne knjižnice kajti le-te skrbno zbirajo, hranijo in promovirajo knjižnično gradivo, ki je kulturna dediščina oziroma kulturni spomenik. To še posebej velja za knjižnice, ki delujejo na narodnostno mešanih območjih, le-te namreč z medkulturno izmenjavo in toleranco, z nabavno politiko, ki se odziva na potrebe vsega prebivalstva svojega okolja, organizacijo kulturnih prireditev za pripadnike vseh etničnih skupnosti ter s popularizacijo njihove kulturne ustvarjalnosti, pomembno prispevajo k strpnosti in sožitju ter ustvarjanju dodatnih kulturnih in človeških vrednot.

Sodobna knjižnica mora upoštevati sodobne mednarodne smernice stroke in potrebe svojega okolja; usklajena mora biti s potrebami stroke ter vzpodbujati znanstvenoraziskovalno delo; vzpodbujati permanentno izobraževanje knjižničarjev ter oblikovati in izvajati programe izobraževanja in usposabljanja uporabnikov.

Predpogoj za uresničevanje poslanstva knjižnice je njena prepoznavnost v okolju kjer deluje, ki mora biti usmerjeno k uporabnikom, hkrati pa morajo čimbolj gospodarno ravnati s svojimi viri. Zaradi tega knjižnica natančno proučuje lastno organizacijo in potrebe okolja ter oblikuje ponudbo svojih storitev in izdelkov po meri uporabnikov, oblikuje strategije komuniciranja in dobrih odnosov z javnostjo (z zaposlenimi, matičnimi organizacijami, uporabniki, lokalno in državno upravo, z verskimi in političnimi organizacijami, s civilno družbo, s profesionalnimi združenji, s sponzorji in donatorji ter poslovnimi partnerji in drugimi). Knjižnica informira in obvešča javnost o svoji dejavnosti in tako ozavešča okolje ter poudarja le koristi, ki jih njeno delovanje prinaša okolju. Na ta način knjižnica deluje kot enakovreden sooblikovalec družbenih sprememb in razvoja svojega okolja.

Načrtovanje knjižnične dejavnosti in vizija Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper temeljita na dosedanjem delovanju in tradiciji ter strokovnih izkušnjah knjižničarjev in stroke, zagotovo pa se mora prilagajati hitrim družbenim spremembam in razmeram v celotni družbi. Pri načrtovanju izhajamo iz zahtev stroke, ugotovitev, v kakšnih okoliščinah delamo, pogledov na rezultate svojega dela, analize okolja in vizije.

Strateški načrt opredeljuje strokovno dejavnost na celotnem območju delovanja Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper in njenih enot oz. izposojevališč. Njegovi osnovni cilji se nanašajo na knjižnične storitve, ki so usmerjene v zadovoljevanje potreb uporabnikov. Njihovo uresničevanje bo odvisno od materialnih sredstev, ki nam jih bodo v svojih letnih proračunih namenjali ustanoviteljica Mestna občina Koper, pristojno Ministrstvo in sredstva, ki jih bo knjižnica sama pridobila bodisi z lastnim delovanjem, prijavljanjem na različne razpise itn.

2 OSREDNJA KNJIŽNICA SREČKA VILHARJA KOPER - BIBLIOTECA CENTRALE SREČKO VILHAR CAPODISTRIA

2. 1 Predstavitev knjižnice

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper je javna — mestna knjižnica Mestne občine Koper in osrednja območna knjižnica za občine Koper, Izola, Piran, Ilirska Bistrica, Sežana in Postojna. Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper izvaja knjižnično dejavnost za prebivalstvo svojega okolja, zagotavlja pa tudi storitve za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami ter za pripadnike italijanske narodne skupnosti na Obali. S svojo dejavnostjo pokriva službo za izposajo in nudenje informacij, obdelavo, službo za razvoj, matično dejavnost in informiranje ter upravno in tehnično podporo. Skrbi za strokovnost na svojem območju; za strokovno nabavo in pripravo gradiva za uporabnike. Zagotavlja dostop do vsega obdelanega gradiva in do vseh nam dostopnih elektronskih informacij.

Ustanova na tako zahtevnem območju se mora s svojo dejavnostjo in delom ustrezno odzivati na zahteve okolja. To je bližina meje, pa tudi razvijajoča se univerza in rast študentske populacije. Naloga knjižnice je tudi ustrezno povezati vse svoje enote, oblikovati sistem, ki omogoča pretočnost informacij v vseh smereh in za vse akterje kulture, politike in gospodarstva. Knjižnica naj bi s svojim vplivom:

- povečala kvaliteto življenja posameznika in skupnosti,
- okrepila pripadnost lokalni skupnosti,
- povezovala različne stile življenja,
- zmanjšala socialne razlike,
- okrepila kulturno življenje,
- dvignila izobrazbeno strukturo, razvijala pismenost,
- omogočila demokratično dostopnost informacij in knjižničnega gradiva s približevanjem različnosti pod isto streho,
- predstavila moč in ugled domačega okolja za domačine in turiste, tudi z ohranjanjem značilnosti ustvarjanja in spreminjanja okolja skozi čas,
- predstavljala delo in dejavnost sorodnih ustanov in povezovala dejavnosti,
- povezovala občinski sistem z informacijskimi, izobraževalnimi in kulturnimi sistemi zunaj občine, podeželske ustanove z mestnimi,
- omogočala udobno, varno, aktivno in uspešno življenje vsakomur v skladu z njegovimi potrebami, sposobnostmi in zmožnostmi.

Knjižnica ima v upravljanju premično in nepremično premoženje: matično hišo Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper na Trgu Brolo 1, prostore v Verdijevi ulici 2 (Oddelek za mlade in Mestna čitalnica), prostore v Bernetičevi ulici 2 (Enota Markovec), prostore v Tomšičevi 6 (Enota Semedela), prostore v Čevljarski ulici 22 (Oddelek za italijaniko) in skladiščne prostore pri Intereuropi, kjer je tudi končno postajališče bibliobusa. Knjižnica uporablja računalniško komunikacijsko infrastrukturo z dostopom do svetovnega spleta in je polnopravni član slovenskega knjižničnega sistema COBISS.

2.2 Vizija in dolgoročni cilji zavoda

Poslanstvo knjižnic, tudi naše, od nekdaj temelji na spoznanju, da je znanje najmočnejši vzvod in najproduktivnejši moment človeškega dejanja. Znanje prinaša kulturne, socialne, intelektualne in ekonomske prednosti, koristi posameznikom in družbi v celoti, izboljšuje razumevanje med ljudmi in dviga splošno kulturno raven. Naše poslanstvo je promocija znanja v najrazličnejših oblikah, medijih in načinih, njegovo ohranjanje, povečevanje in razširjanje, vzpodbujanje k življenju z več znanja, soustvarjanje znanju naklonjene družbene klime ter ozaveščanje o naši pripadnosti načinu življenja, kjer je znanje na samem vrhu vrednot.

Naša vizija je ustvariti knjižnico, ki je odprta ustvarjalnim energijam, knjižnica, ki je namenjena kulturnemu in socialnemu življenju, kakor tudi kot informacijskemu in izobraževalnemu udeleževanju, knjižnica za množični vstop v svet znanja in informacij. V tej knjižnici zagotavljamo demokratično odprtost in dostopnost za vse, ne glede na spol, starost, raso, religiozno, socialno ali nacionalno pripadnost, poreklo, politično opredelitev.

Šele takšna knjižnica je resnično prijazna do uporabnika in lahko predstavlja prvi naslov za pomoč vsakomur pri dostopu do znanja in njegovem pridobivanju, ne glede na to, iz katerih razlogov ali s katerimi nameni – formalna izobrazba, osebno izpopolnjevanje, kaj tretjega, želi do znanja.

V svojem okolju oziroma regiji želimo postati še bolj prepoznavni ter prebivalce ozaveščati o potrebi, koristnosti in nepogrešljivosti naše ustanove za socialni in duhovni razvoj nas vseh.

Naša najpomembnejša naloga in poslanstvo je zadovoljevanje potreb širokega kroga uporabnikov. Zavedamo se, da je naša knjižnica prostor za študij in znanstvenoraziskovalno delo, poleg tega pa postaja središče za sproščeno medsebojno izmenjavo mnenj, izkušenj, doživetij, kratka razgibanega preživljanja prostega časa in medsebojnega, tudi medgeneracijskega druženja. Naše vrednote so spoštljiv odnos do kulturne dediščine, kakovostne in strokovne storitve, pozitivni medsebojni odnosi, zadovoljstvo uporabnikov.

Dolgoročni cilji izhajajo iz večletnega programa dela in razvoja oziroma področnih strategij ter nacionalnih programov:

- izvajanje kulturnega, informacijskega, izobraževalnega in socialnega poslanstva v korist in

zadovoljstvo uporabnikov knjižničnih storitev in dvigovanje bralne kulture ter ravni znanja v naši družbi,

- spodbujanje bralne kulture in vseživljenjskega izobraževanja,
- ohranjanje kulturne identitete in sooblikovanje kulturne podobe Kopra in njegove okolice,
- vzpostavljanje kvalitetne knjižnične dejavnosti v širši regiji,
- stalno izboljševanje gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti poslovanja,
- poslovanje v skladu s predpisi,
- pregledno in transparentno poslovanje.

3 STRATEŠKI PROGRAMSKI CILJI KNJIŽNICE ZA OBDOBJE 2015-2019

3.1 Uveljavitev knjižnice v njenem prostoru

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper se nahaja na specifičnem večkulturnem, multietničnem okolju Istre, tradicionalnem stičišču narodov in kultur. Zgodovina knjižnice, njen knjižni fond in njena današnja podoba in dejavnost izhajajo iz zgodovinskih danosti in okolja, kar za nas predstavlja tako zavezo kot bogastvo in priložnost za nadaljnji razvoj.

Naša knjižnica je tudi osrednja območna knjižnica s specifičnimi nalogami, prav tako pa je za nas izjemno pomembna tudi njena geografska lega v "glavi Istre" tradicionalnem stičišču različnih kultur in narodov.

V planskem obdobju nameravamo izvajati naslednje konkretne dejavnosti, ki vodijo k uveljavitvi knjižnice v njenem prostoru:

- ▶ Sodelovanje z drugimi slovenskimi knjižnicami (skupni projekti, kot npr. Rastem s knjigo, Primorci beremo...)
- ▶ Sodelovanje s knjižnicami na območju (sejemo knjige...)
- ▶ Sodelovanje z območnimi knjižnicami (Primorec.si ...)
- ▶ Sodelovanje s knjižnicami v Istri (Booktiggga, BISTRA. Istarski bibliografski leksikon..)
- ▶ Sodelovanje s knjižnicami v Italiji (LINGUA, SBN, ISIS...)
- ▶ vzpostavljanje partnerskih odnosov z drugimi kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami v regiji.

3.2 Zbiranje, obdelovanje, hranjenje ter zaščita gradiva

Nadaljnje povečanje obsega knjižničnega gradiva, njegova obdelava, varovanje in hranjenje spadajo med tradicionalne naloge klasične knjižnice.

V planskem obdobju, v zvezi z zbiranjem, obdelovanjem in hranjenjem gradiva nameravamo posebno pozornost nameniti tudi sledečim oblikam gradiva in sicer:

- ▶ e-knjige: Uvajanje e-knjige v poslovanje knjižnice je proces, ki zahteva dober premislek, saj je relativno malo slovenskih naslovov, večino gradiva je v angleškem jeziku, pa še za to gradivo ni v celoti rešeno vprašanje avtorskih pravic. Ko bo vsaj del odprtih vprašanj rešen, bomo temu področju namenili tehten razmislek.

- ▶ Izgradnja zbirke: Memoria patriae. Ena od temeljnih nalog Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper, je med drugim tudi pridobivanje, hranjenje in promocija najdragocenejšega gradiva in avtorjev, ki pričajo o mestu samem. Kljub zelo bogatim knjižnim zakladom, ki jih hranimo, pa žal ugotavljamo, da knjižnica ne razpolaga s temeljnimi izvirnimi deli naših najpomembnejših someščanov. Zbirka Memoria patriae, ki smo jo začeli graditi v letu 2011, je namenjena zasledovanju, nabavljanju in hranjenju prvovrstnih, antikvarnih knjižnih del domoznanskih avtorjev.

3.3 Zagotavljanje splošnega dostopa do gradiva in informacij

Knjižnica Koper hrani bogat fond knjižničnega gradiva, ki pa ni v celoti izkoriščen in maksimalno dostopen uporabnikom. Zato bo potrebno povečati njegovo izrabo tako s stimuliranjem uporabe obstoječih storitev kot z razvijanjem novih, ki bodo še bolj kot obstoječe zadovoljevale potrebe uporabnikov.

Dostop do storitev Knjižnice Koper je možen na dva načina: kot fizični dostop, pri katerem so uporabnikom na voljo prostori knjižnice, zlasti čitalniška mesta in mesta z osebnimi računalniki in drugo opremo, ter kot virtualni dostop preko spletne strani, ki omogoča dostop do elektronskih informacij. V planskem obdobju si bo Knjižnica prizadevala zlasti:

- ▶ izboljšati dostopnost knjižničnega gradiva in promocijo knjižnične zbirke v celoti. Dejavnosti:
 - knjižnica na domu,
 - razvoj premičnih zbirk v domovih za ostarele, zaporih...,
 - dejavnosti za posebne oblike uporabnikov (slabovidni itn.)
- ▶ razvijati hibridno knjižnico. Ponudba knjižnice ne more več temeljiti le na njenih fizičnih zbirkah in njenih lastnih elektronskih podatkovnih zbirkah, ampak tudi na ponudbi virov, ki so dostopni kjerkoli v omrežju. Tradicionalni postulat knjižnic, ki je temeljil na izgrajevanju lastnih knjižničnih zbirk, zamenjuje novi t.j. zagotavljanje dostopa do informacij oz. informacijskih virov, ki so za zidovi knjižnic ali kjerkoli izven njih. Temeljna naloga knjižnice je zato nadaljnja izgradnja t.i. hibridne knjižnice, ki poleg tradicionalnih storitev in virov ponuja tudi elektronske in ki izkorišča tudi sinergije med posameznimi vrstami gradiva. V planskem obdobju si bo Knjižnica prizadevala zlasti:
 1. prenesti tradicionalno ponudbo storitev na svetovni splet, kadar je mogoče in v skladu s potrebami uporabnikov;
 2. preko svetovnega spleta ponuditi nove storitve;
 3. zagotoviti zbiranje, hranjenje in dostop do elektronskih publikacij in spletnih virov, in sicer na osnovi dogovorov z njihovimi založniki oz. avtorji, z razvojem in implementacijo ustrezne tehnologije in programske opreme za hranjenje in dostop do elektronskih virov ter opremljanjem virov z bibliografskimi in metapodatki;

4. ohranjati knjižnično zbirko z restavriranjem poškodovanega in ogroženega gradiva in z izdelavo njegovih kopij za hranjenje in zagotavljanje boljše dostopnosti za javnost (digitalizacija);
- ▶ izgraditi knjižnične zbirke in izvajati knjižnične dejavnosti za pripadnike ostalih (ne avtohtonih) narodnih skupnosti na območju knjižnice (Hrvati, Srbi...)
 - ▶ vzpostaviti organizacijsko in kadrovske strukturo knjižnice, ki bo dovolj fleksibilna za izvajanje novih nalog ter skrbeti za razvoj obstoječih kadrov in zaposlovanje novih s potrebnimi znanji in sposobnostmi, na področju organizacije in upravljanja z znanjem.

3.4 Strateško partnerstvo z okoljem

Učinkovita partnerstva omogočajo vključenim organizacijam, da v sodelovanju dosežejo več kot bi vsaka zase. Knjižnica Koper že tradicionalno sodeluje s slovenskimi knjižnicami pri razvoju zbirk, njihovem upravljanju, ohranjanju in zagotavljanju njihove dostopnosti za uporabo, kar bo usmeritev knjižnice tudi v prihodnje. Nadalje naša knjižnica tradicionalno sodeluje z institucijami italijanske narodne skupnosti v Sloveniji, predvsem pri realizaciji projektov in nalog v zvezi z zagotavljanjem knjižnične dejavnosti za pripadnike narodne skupnosti.

V planskem obdobju nameravamo izvajati naslednje konkretne dejavnosti in podobe, ki pripomorejo k večanju strateškega partnerstva z okoljem:

- ▶ uporabiti partnerstva za uspešnejše pridobivanje sredstev iz evropskih oz. mednarodnih skladov in projektov.

3.5 Odzivanje knjižnice na spremembe v okolju

Zaradi sprememb v svojem okolju, knjižnica načrtuje svoj razvoj kot dinamična organizacija, ki se bo odzivala na spremembe ustrezno in pravočasno. Na organiziranost in delovanje Knjižnice bo v prihodnosti vplivalo zlasti:

- pričakovana reorganizacija na področju lokalnih občin,
- naraščajoče povpraševanje po zahtevnejših, zlasti elektronskih storitvah, zahteva nadaljevanje procesa preoblikovanja knjižnice v hibridno knjižnico in mesto za upravljanje z znanjem, katere delovanje je bistveno dražje, kot delovanje t.i. tradicionalne knjižnice;
- naraščanje števila publikacij in njihovih cen ter hkratno zmanjševanje deleža javnih sredstev za delovanje.
- naraščajoči pomen vseživljenjskega in permanentnega izobraževanja prebivalstva in izobraževanja na daljavo zahteva preoblikovanje knjižnice v učni center oz. center za informacijsko opismenjevanje uporabnikov in za prenos znanja;

- razvoj višjega in visokega šolstva v regiji zahteva aktivnejšo vlogo knjižnice pri organiziranem zbiranju, oblikovanju, organizaciji in ponudbi informacijskih virov in storitev;
- za sodelovanje v mednarodnih projektih je pomemben stalen razvoj kvalitetnih kadrov kakor tudi njihova udeležba pri izmenjavi izkušenj in znanstvenih spoznanj preko udeležbe na konferencah in forumih, tudi mednarodnih, ter izmenjave kadrov;
- razvoj trga informacij in pojavljanje novih konkurentov v informacijskem sektorju zahtevajo od knjižnice takšno ponudbo informacijskih storitev oz. proizvodov, ki je konkurenčna, hkrati pa zagotavlja prebivalstvu kar najbolj demokratično mesto za dostop do informacij.

3.6 Kulturne prireditve

Zadnja leta se zelo trudimo, da povabimo v našo knjižnico kar največ kvalitetnih in znanih kulturnih ustvarjalcev. Številni eminentni literarni večeri z izrednim obiskom in izrednimi gosti v marsičem presegajo domet splošne knjižnice.

Izpostavljamo samo nekatere kulturne usmeritve, ki smo jih izvajali, jih izvajamo in jih bomo še naprej:

- ▶ aktualne razstave,
- ▶ organizacija in vodenje literarnih večerov.
- ▶ bralna značka za odrasle,

3.7 Zagotavljanje preglednosti in učinkovitosti poslovanja

Čeprav namen nepridobitnih organizacij ni ustvarjanje dobička, ampak zadovoljevanje (uresničevanje) javnega interesa, okolje pričakuje od njih koristi in racionalno trošenje javnih sredstev. Okolje knjižnic je njihov financer in hkrati tudi porabnik storitev in proizvodov, zato morajo biti do njega odprte, iskati v njem strateška partnerstva ter upoštevati njegove potrebe in želje. Čeprav knjižnice ne delujejo v okviru t.i. klasičnih tržnih mehanizmov, se kljub temu srečujejo s trgov in konkurenti, kar terja od njih nenehno povečevanje učinkovitosti in izboljševanje kakovosti ter uporabo orodij sodobnega menedžmenta, še zlasti strateškega planiranja, vzpostavljanja sistemov celovitega upravljanja s kakovostjo in projektne organiziranosti.

Knjižnice se že sedaj in se bodo predvidoma tudi v prihodnje srečevale s problematiko zmanjševanja deleža javnih sredstev za njihovo delovanje, na drugi strani pa se bo zaradi nujnosti izvajanja storitev hibridne knjižnice in e-storitev delež potrebnih sredstev za njihovo delovanje opazno povečal, kar pomeni, da bo prihajalo do t.i. planskih vrzeli, ki jih morajo knjižnice predvideti in vnaprej opredeliti poti za njihovo preseganje. Prehod od zagotovljenega financiranja knjižnic na financiranje programov oz. projektov terja od

knjižnice skrbno letno planiranje aktivnosti (programiranje) in načrtovanje ter projektni način dela.

Transparentnost in učinkovitost porabe sredstev pa zahtevata uvajanje mehanizmov preverjanja uresničevanja planskih ciljev t.j. postavljanje merljivih ciljev in vzpostavitev uravnoteženega sistema kazalcev uspešnosti delovanja.

3.8 Reševanje prostorske stiske

3.8.1 Prostorska problematika

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper trenutno razpolaga z 1.777m² prostora v osrednji stavbi knjižnice, s prenovljenimi prostori v Verdijevi ulici, kjer delujeta Oddelek za mlade bralce in Mestna čitalnice, z izposojevališči v Semedeli in Markovcu in s skladiščnimi prostori pri Intereuropi. Skupna površina znaša 2.885m². Zaradi negativnih posledic nenamenske gradnje oz. uporabe prostora, ki ni bil namensko grajen za knjižnico, se knjižnica že vrsto let srečuje z veliko prostorsko stisko. Stavba ni bila namensko načrtovana in zgrajena za knjižnico zaradi česar so njeni prostori majhni, v več etažah in nefunkcionalni, kar se negativno odraža na delovanje in upravljanje s človeškimi in materialnimi viri ter tudi na samo vzdrževanje objekta.

Prostorska stiska se zasilno rešuje z deponiranjem gradiva v dislocirano skladišče pri Intereuropi, vendar ima taka rešitev dolgoročne negativne posledice, in sicer:

- razmerje med gradivom, ki je na razpolago na prostem pristopu in gradivom v skladišču je že sedaj 1:2 (za vsako knjigo v knjižnici sta 2 v skladišču) in tako negativno razmerje se z upoštevanjem letnega prirasta 10-12.000 enot iz leta v leto le slabša. To se kaže v očitni neprijaznosti do uporabnikov, ki imajo na razpolago v prostem pristopu le omejeno število gradiva in morajo za večino gradiva počakati, da se ga prinese iz skladišča,
- velikanske logistične in kadrovske težave pri urejanju in pospravljanju gradiva na več lokacijah, dovozu in odvozu gradiva v matično ustanovo itn.
- večja obraba in propadanje knjižničnega gradiva, saj so pogoji za hranjenje knjižnega gradiva v omenjenem skladišču popolnoma neustrezni (velika temperaturna nihanja, prevelika vlažnost v spodnji etaži in prevelika suhost zraka v zgornji etaži, prisotnost prašnih delcev in drugih onesnaževalcev v zraku itn.).

3.8.2 Izkoriščanje sinergij: celotna knjižnica pod eno streho

Razpršenost Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper se negativno odraža na njeno delovanje in uspešnost. Nekatero od negativnih posledic razpršenosti knjižnice na več lokacijah so:

- neracionalna poraba časa, opreme in človeških virov,
- neracionalna in slabo pregledna postavitev knjižničnega gradiva,
- podvajanje nekaterih knjižničnih zbirk, predvsem referenčnega gradiva,
- pospravljanje in urejanje gradiva zahteva bistveno več človeške energije in virov (velike

- logistične in kadrovske težave, težave pri opravljanju inventure, pri naročanju in rezerviranju gradiva iz skladišča itn.),
- neenotna in neracionalna obdelava gradiva (vsak oddelek sam obdeluje določen del gradiva),
 - neracionalno medoddelčno premeščanje gradiva,
 - težji dostop do skladiščnih prostorov, slabša urejenost le-teh, potreba po večjem številu priročnih skladišč prostega pristopa,
 - logistične težave (dostop, komunikacije ...),
 - težave pri komuniciranju med zaposlenimi in z uporabniki,
 - neprijaznost do uporabnikov (uporabniki morajo poiskati gradivo na več lokacijah: npr. gradivo za mlade, periodiko, gradivo v italijanskem jeziku itn.),
 - lociranje potujoče knjižnice in bibliobusa izven matične stavbe,
 - pomanjkanje bibliopedagoškega in socialnega momenta: knjižnica je socialno stičišče in stičišče lokalne skupnosti. Knjižnica, ki je razpršena na več lokacijah pa to enostavno ne more biti. To še posebej velja za oddelek za mlade bralce, saj otroke v knjižnico praviloma pripeljejo njihovi starši, na ta način se bralna kultura širi tudi medgeneracijsko...
 - slaba podoba in prepoznavnost knjižnice v okolju.

Postavitev celotne knjižnice na enotno lokacijo in pod eno samo streho mora biti prioritetni cilj pri načrtovanju nove knjižnice!

3.8.3 Nova knjižnica in/ali prizidek?

Izgradnja povsem nove knjižnice, ki bi ustrezala vsem standardom in izzivom bi bila idealna rešitev. V letu 2011 sta arhitekta Bevk in Perović predstavila na natečaju izbrana izhodišča zasnove univerzitetnega kampusa in umestitve t.im. Mestne in univerzitetne knjižnice Koper znotraj nastajajočega Univerzitetnega kampusa na prostoru med Barko in Davčno upravo Koper.

Obe knjižnici skupaj bi imeli na razpolago kar 11.000 kvadratnih metrov prostorov, od tega samo naša knjižnica preko 5.000. Žal se je zaradi zaostritve ekonomske krize projekt zaustavil za nedoločen čas in v knjižnici smo tako primorani poiskati nove rešitve.

V sodelovanju z ustanoviteljem smo tako že poiskali vsaj kompromisno rešitev, katera bi zagotovila uresničitev poslanstva knjižnice. Zagotovitev le-tega vidimo v izgradnji prizidka k obstoječi stavbi, na Trg Brolo 1. Prepričani smo, da bi s tem posegom v veliki meri odpravili pereč problem prostorske stiske in knjižnici in njenim delavcem zagotovili možnost uresnitve vseh dejavnosti, ki smo jih zapisali v tem strateškem načrtu. Poleg tega sem osebno prepričan, da sedanja lokacija knjižnice, kljub vsemu predstavlja dodano vrednost za mesto in prispeva k oživitvi zgodovinskega (mestnega) jedra.

4 KRITIČNI DEJAVNIKI USPEHA

Na uspešnost knjižnice pri doseganju strateških ciljev vplivajo naslednji kritični dejavniki uspeha:

- kontinuirana podpora lokalne skupnosti
- zagotavljanje potrebnih finančnih virov za izvajanje poslanstva knjižnice in zadovoljevanje potreb in pričakovanj njenih uporabnikov
- zagotavljanje ustreznih kadrovskih virov za izvajanje zakonsko določenih funkcij in nalog knjižnice
- podpora širše javnosti – delovanju in načrtom knjižnice
- vloga knjižnice kot lokalno pomembne kulturne ustanove
- vloga knjižnice kot ustvarjalke dodane vrednosti okolju
- podpora izvajanju strateških ciljev
- učinkovito razporejanje sredstev
- učinkovito izvajanje notranjih procesov
- pravočasno odzivanje na spremenjene pogoje delovanja
- spodbujanje zavedanja zaposlenih o njihovi vlogi pri zagotavljanju kakovosti storitev in dejavnosti
- podpora razvoju, vključevanje in motiviranje zaposlenih
- razumevanje potreb uporabnikov v spreminjajočem se okolju

4.1 Pričakovani končni rezultati ob uresničitvi strateških ciljev

Pričakovani končni rezultati so:

- zadovoljni uporabniki in člani knjižnice;
- pozitiven učinek knjižnice na razvoj kulture, izobraževanja in družbenega vpliva dela v okolju, ki ga knjižnica pokriva s svojo dejavnostjo;
- pozitivna ocena delovanja knjižnice s strani deležnikov knjižnice in ustvarjanje dobrih medsebojnih odnosov;
- učinkovita notranja organizacija in notranji procesi;
- strokovno usposobljeni, vestni in motivirani zaposleni;
- prispevek k prepoznavnosti Občine Sežana, Občine Komen, Občine Divača in Občine Hrpelje-Kozina v slovenskem in mednarodnem prostoru;
- prispevek k razvoju in bogatenju kulture širšega prostora.

David Runco, direktor
Osrednja knjižnice Srečka Vilharja Koper
Biblioteca centrale Srečko Vilhar Capodistria

Strateški načrt je dne _____ na podlagi 14. člena Odloka o ustanovitvi Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper (Uradne objave, št. 2/04) sprejel direktor knjižnice po predhodnem soglasju sveta zavoda z dne _____ in predhodnem mnenju ustanovitelja in financerja Mestne občine Koper z dne _____.